

Số: /BC-UBND

Thành phố Cao Bằng, ngày tháng 10 năm 2021

BÁO CÁO

Tình hình sử dụng tài nguyên nước trên địa bàn thành phố Cao Bằng, giai đoạn 2016 - 2020

Thực hiện Công văn số 3122/STNMT-KHTNN ngày 30 tháng 9 năm 2021 của Sở Tài nguyên và Môi trường tỉnh Cao Bằng về việc Sử dụng tài nguyên nước, UBND thành phố Cao Bằng báo cáo tình hình sử dụng tài nguyên nước giai đoạn 2016 - 2020 trên địa bàn thành phố Cao Bằng như sau:

1. Tổng quan điều kiện tự nhiên kinh tế, xã hội có tác động tới khai thác, sử dụng và bảo vệ tài nguyên nước

Thành phố Cao Bằng là đô thị miền núi, nằm ở độ cao trung bình khoảng 200 m, địa hình dạng lòng máng thuộc hợp lưu của sông Bằng và sông Hiến, địa hình khá phức tạp, chia cắt mạnh, được phân thành hai khu vực khác nhau.

- Khu vực cũ có độ cao trung bình 180 - 190 m, là một bán đảo hình mũi rùa, dốc về sông với độ dốc khoảng 0,008 - 0,01.

- Khu vực mở rộng bao gồm các khu xây dựng ven đồi núi và trong các thung lũng hẹp có cao độ trung bình từ 200 - 250 m, độ dốc từ 10 - 30%.

Do nằm sát chí tuyến Bắc trong vành đai nhiệt đới Bắc bán cầu, nên khí hậu của thành phố Cao Bằng mang tính chất khí hậu nhiệt đới gió mùa; tuy nhiên, do sự chi phối của địa hình và do ảnh hưởng độ cao, nên mang tính chất đặc thù của dạng khí hậu lục địa miền núi cao, mùa hè mát mẻ, mùa đông lạnh hơn so với các tỉnh đồng bằng Bắc Bộ.

- Về chế độ nhiệt: Nhiệt độ trung bình năm 21,6°C, nhiệt độ trung bình thấp nhất 16,7 - 18,3°C, nhiệt độ tối cao tuyệt đối 40,5°C (tháng 6), nhiệt độ thấp tuyệt đối 1,3°C (tháng 12), biên độ dao động nhiệt trong ngày 8,4°C. Số giờ nắng trung bình năm đạt 1.568,9 giờ, tổng tích ôn trong năm đạt khoảng 7.000 - 7.500°C.

- Về hướng gió chủ đạo: Đông Nam và Nam là hai hướng gió chủ đạo, tốc độ gió mạnh nhất trong các cơn lốc có khi lên tới 40 m/s.

Năm 2020, tổng diện tích tự nhiên của thành phố là 10.711,71 ha, bao gồm 08 phường và 03 xã, trong đó tỷ lệ dân số trên địa bàn 08 phường được sử dụng nước sạch (nước máy) đạt trên 98,52% (trong đó có 02 phường đạt 100% là phường Hợp Giang và phường Ngọc Xuân); tỷ lệ 03 xã được sử dụng nước hợp vệ sinh đạt trên 100%, trong đó có 42,1% được sử dụng nước máy, còn lại

là sử dụng các nguồn nước từ giếng khoan, giếng đào, nước khe tự chảy, các mỏ nước ngầm,...

2. Hiện trạng khai thác, sử dụng tài nguyên nước

- Về chế độ mưa: Mùa mưa từ tháng 5 đến tháng 10, lượng mưa trung bình năm 1.442,7 mm, số ngày mưa trong năm là 128,3 ngày. Lượng mưa trong mùa mưa thường chiếm 70% lượng mưa cả năm và tập trung nhiều vào các tháng 6, 7, 8; trong đó tháng 8 là tháng có lượng mưa lớn nhất (đạt 267,1 mm).

- Về chế độ ẩm: Độ ẩm tương đối, trung bình năm 81%, độ ẩm cao nhất 86%, độ ẩm thấp nhất 36%.

- Về lượng bốc hơi: Lượng bốc hơi trung bình năm là 1.020,3 mm. Trong các tháng mùa khô (*từ tháng 11 năm trước đến tháng 4 năm sau*), lượng bốc hơi thường lớn hơn lượng mưa; chỉ số ẩm ướt trong các tháng này thường dưới 0,5 nên gây ra tình trạng khô hạn nghiêm trọng.

Chế độ thủy văn các sông suối ở thành phố Cao Bằng phụ thuộc chủ yếu vào chế độ mưa và khả năng điều tiết của lưu vực. Có thể chia thành hai mùa rõ rệt: Mùa lũ và mùa cạn.

- Chế độ mùa lũ: Mùa lũ trên các sông suối thường bắt đầu từ tháng 6 và kết thúc vào tháng 10. Lượng nước trên các sông suối trong mùa này thường chiếm 65 - 80% lượng nước cả năm; lưu lượng lớn nhất trên sông Bằng đạt 164 m³/s, trên sông Hiến là 37,4 m³/s. Do chế độ thủy văn trên các sông suối trong mùa lũ như trên và do ảnh hưởng của địa hình lòng máng, nên hàng năm, trong mùa mưa vùng ven sông Bằng và sông Hiến thường bị ngập úng; địa hình dốc, thời gian lũ rút nhanh và không gây hậu quả trầm trọng như lũ lụt ở một số tỉnh miền Trung.

- Chế độ mùa cạn: Nhìn chung trên địa bàn thành phố Cao Bằng, đỉnh mùa cạn trên các sông suối kéo dài khoảng 3 tháng (từ tháng 01 đến tháng 03 hàng năm). Trong mùa này, lưu lượng nhỏ nhất trên sông Bằng là 36,7 m³/s và trên sông Hiến 10,9 m³/s.

Nhìn chung chất lượng các thành phần tài nguyên nước trên địa bàn thành phố khá tốt, mức độ tiếp nhận nước thải của sông Bằng và sông Hiến vẫn đảm bảo; tuy nhiên, diễn biến các thành phần môi trường trong giai đoạn 2016 - 2020 khá phức tạp, lượng nước thải lớn dẫn đến có nguy cơ xảy ra tình trạng ô nhiễm cục bộ về môi trường đất, nước, không khí và thu gom chất thải rắn.

3. Quản lý tài nguyên nước

a) Ban hành các văn bản hướng dẫn, quy chế, quy ước, hương ước về bảo vệ môi trường

Ủy ban nhân dân thành phố ban hành văn bản hướng dẫn luật, văn bản về bảo vệ môi trường (BVMT) đối với các xã, phường để triển khai đến các tổ dân phố; quy định về bảo vệ môi trường trong các quy chế của cơ quan tổ chức, trường học, nhà trọ. Xây dựng Kế hoạch phát động đến nhân dân các hoạt động hưởng ứng BVMT, ngày môi trường thế giới, tuần lễ hưởng ứng nước sạch vệ sinh môi trường..., cụ thể:

- Quyết định số 413/QĐ-UBND ngày 27/02/2017 của UBND thành phố Cao Bằng về việc kiện toàn Đội kiểm tra liên ngành về chấp hành pháp luật trong lĩnh vực Tài nguyên nước, khoáng sản và bảo vệ môi trường trên địa bàn thành phố;

- Công văn số 1985/UBND-TNMT ngày 29/12/2017 của UBND thành phố Cao Bằng về việc tiếp nhận phản ánh thông tin của tổ chức, cá nhân về ô nhiễm môi trường trên địa bàn thành phố Cao Bằng;

- Công văn số 727/UBND-TNMT ngày 25/5/2018 của UBND thành phố Cao Bằng về việc thiết lập đường dây nóng để tiếp nhận những phản ánh về tài nguyên, môi trường, đa dạng sinh học;

- Công văn số 1399/UBND-TNMT ngày 13/9/2018 của UBND thành phố Cao Bằng về việc tăng cường công tác bảo vệ môi trường trên địa bàn thành phố Cao Bằng (*theo Chỉ thị 19-CT/TU ngày 04/7/2017 của BTV Tỉnh ủy về tăng cường sự lãnh đạo của Đảng đối với công tác bảo vệ môi trường trên địa bàn tỉnh Cao Bằng*);

- Công văn số 748/UBND-TNMT ngày 06/5/2018 của UBND thành phố Cao Bằng về việc tăng cường công tác kiểm tra xử lý vi phạm về san gạt, cải tạo mặt bằng đổ nước thải ra đường giao thông và bảo vệ môi trường trong hoạt động chăn nuôi trên địa bàn thành phố Cao Bằng;

- Công văn số 1399/UBND-TNMT ngày 13/9/2019 của UBND thành phố Cao Bằng về việc tăng cường công tác bảo vệ môi trường trên địa bàn thành phố Cao Bằng;

- Công văn số 572/UBND-TNMT ngày 30/3/2020 của UBND thành phố Cao Bằng về việc thực hiện thông báo và niêm yết công khai Danh mục nguồn nước phải lập hành lang bảo vệ;

- Công văn số 1021/UBND-TNMT ngày 29/5/2020 của UBND thành phố Cao Bằng về việc tổ chức các hoạt động hưởng ứng Tuần lễ Biển và Hải đảo Việt Nam và hưởng ứng Ngày Đại dương Thế giới năm 2020;

- Công văn số 1469/UBND-TNMT ngày 30/7/2020 của UBND thành phố Cao Bằng về việc kiểm tra, giám sát và quản lý rác thải sinh hoạt trên các lưu vực sông;

- Công văn số 451/UBND-TNMT ngày 19/3/2021 của UBND thành phố Cao Bằng về việc tăng cường công tác bảo vệ môi trường trên địa bàn thành phố Cao Bằng.

b) Tổ chức thực hiện các quy định của pháp luật về BVMT

- Thường xuyên kiểm tra, tuyên truyền đến các hộ kinh doanh, hộ gia đình dọn dẹp vệ sinh, có công trình xử lý nước thải sản xuất, nước thải sinh hoạt, chất thải chăn nuôi.

- Phối hợp với cơ quan cấp trên thẩm định đánh giá tác động môi trường, chủ trì thẩm định, phê duyệt đề án, kế hoạch bảo vệ môi trường của một số cơ sở kinh doanh trên địa bàn thành phố.

Từ năm 2016 đến năm 2020 đã tổ chức kiểm tra việc chấp hành pháp luật bảo vệ môi trường đối với các cơ sở sản xuất, kinh doanh, dịch vụ trên địa bàn được 140 cơ sở; thu xử phạt vi phạm hành chính được 156.000.000, đ

c) Các hoạt động bảo vệ môi trường

- Chỉ đạo Đội trật tự đô thị thường xuyên ra quân tuyên truyền nhắc nhở các hộ kinh doanh, hộ xây dựng không xả nước thải, vứt rác, tập kết vật liệu gây mất mỹ quan đô thị, vệ sinh môi trường.

- Chỉ đạo UBND xã, phường phát động đến các tổ dân phố tổ chức tổng vệ sinh đường làng ngõ xóm, trồng cây xanh, khơi thông nạo vét mương thoát nước, phát quang bụi rậm...

- Các cơ quan đơn vị, trường học trên địa bàn thường xuyên tổng vệ sinh dọn dẹp trụ sở cơ quan, trồng cây xanh trong khuôn viên đơn vị mình quản lý.

4. Tồn tại, hạn chế và nguyên nhân

a) Tồn tại, hạn chế

- Xảy ra tình trạng ô nhiễm môi trường cục bộ: mùi hôi thối ở một số nơi tập kết rác thải.

- Ô nhiễm môi trường do hoạt động chăn nuôi: một số hoạt động chăn nuôi gia súc không đầu tư các công trình xử lý môi trường, chuồng trại không đảm bảo khoảng cách với nhà dân.

b) Nguyên nhân

- Nhận thức về bảo vệ môi trường của cộng đồng dân cư, các cơ sở kinh doanh chưa cao, chưa chấp hành tốt luật Bảo vệ môi trường. Việc tuyên truyền, giáo dục còn khó khăn do phong tục tập quán văn hoá, do thói quen của người dân.

- Hệ thống hạ tầng một số tuyến mương đã xuống cấp.

- Chi phí đầu tư cho công trình xử lý môi trường cao nên khó khăn cho các cơ sở kinh doanh, các hộ chăn nuôi.

5. Đề xuất, kiến nghị

- Cần có sự phối hợp chặt chẽ giữa các ban ngành các cấp, các tổ chức chính trị đoàn thể, lực lượng vũ trang và nhân dân trong công tác bảo vệ môi trường. Kết hợp bảo vệ môi trường với các công trình, dự án phát triển kinh tế - xã hội.

- Đề nghị UBND tỉnh nghiên cứu thực hiện đầu tư xây dựng hệ thống thu gom và xử lý nước thải tập trung trên địa bàn thành phố Cao Bằng.

- Đề nghị Sở Tài nguyên và Môi trường sớm thực hiện dự án cấm mồi hành lang bảo vệ nguồn nước các sông, suối trên địa bàn thành phố.

- Tăng cường công tác tuyên truyền các quy định về bảo vệ môi trường đến người dân.

- Tăng cường công tác chỉ đạo, kiểm tra đôn đốc nhắc nhở các hộ cơ sở kinh doanh, các hộ chăn nuôi thực hiện đầy đủ các giải pháp ngăn ngừa, giảm thiểu ô nhiễm môi trường.

- Đưa kiến thức bảo vệ tài nguyên nước vào trường học, đẩy mạnh các hoạt động ngoại khóa về giáo dục môi trường, lồng ghép trong các chương trình sinh hoạt của Đoàn thanh niên cộng sản Hồ Chí Minh; tổ chức các cuộc thi tìm hiểu theo chuyên đề, mời chuyên gia báo cáo, tham quan dã ngoại tìm hiểu về tài nguyên nước tại địa phương; phát động và làm nòng cốt trong các phong trào bảo vệ tài nguyên nước.

Trên đây là Báo cáo về tình hình sử dụng tài nguyên nước giai đoạn 2016 - 2020 của UBND thành phố Cao Bằng./.

Nơi nhận:

- Sở Tài nguyên và Môi trường;
- CT, PCT UBND TP(Đ/c Chi);
- Phòng: TNMT, QLĐT, KT;
- VP HĐND-UBND TP;
- UBND các phường, xã;
- Lưu VT.

**KT. CHỦ TỊCH
PHÓ CHỦ TỊCH**

Nguyễn Thị Huệ Chi